

Wees een lotusblad

Osho, ik heb al mijn gehechtheden losgelaten; maar er blijven nog steeds subtiele gehechtheden over. Ik ben zelfs gehecht aan onthechting, aan no-mind, aan niet-no-mind. Ik ben me bewust van het subtiele ego. Hoe moeten we deze vicieuze cirkel doorbreken?

Anand Virago,

Het is een grote zegen dat je je hiervan bewust bent, van de vicieuze cirkel. Het is een van de belangrijkste dingen, je hiervan bewust te zijn. Pas daarna kan er iets worden gedaan – of ongedaan gemaakt. Maar er zijn veel mensen die zich hier niet van bewust zijn, zelfs mensen die tot grote hoogten van spiritualiteit zijn gestegen, die bijna verlicht zijn – nog één stap en ze zullen boeddha's zijn.

Maar de laatste stap is zeker, en uiteraard ook, de meest subtiele. Het is gemakkelijk om de mind los te laten; het is moeilijk om de no-mind los te laten; en het is heel erg moeilijk om de no no-mind los te laten, omdat de mind een heel sluwe rakker is – hij blijft zichzelf keer op keer opnieuw creëren. Hij blijft zich terugtrekken: je laat de mind los, het wordt de no-mind; je laat de no-mind los, het wordt de no no-mind, enzovoort, enzovoort, ad infinitum. Je laat je gehechtheden los, het raakt gehecht aan het idee van onthechting zelf. Je stapt uit de wereld, je doet afstand van de wereld, nu klampt hij zich vast aan het idee van verzaking zelf. Maar het vasthouden blijft. Hij blijft het object van zijn vastklampen veranderen, maar hij blijft bestaan.

Onlangs ontving ik een lange brief uit Nederland van een van onze mooiste sannyasins, Amrito. Hij was op bezoek geweest bij J. Krishnamurti, en J. Krishnamurti gedraagt zich bijna als een stier wanneer hij mijn sannyasins ziet. De rode kleur... en hij raakt gewoon al zijn verlichting kwijt! Daarom heb ik in Spanje zo weinig sannyasins: de stieren houden er niet van!

Zodra hij Amrito zag in zijn sannyasin-kleding, werd hij woedend. Anderhalf uur lang sprak hij onafgebroken tegen het vastklampen aan de meester. Amrito moest erom lachen – waarom was hij zo van streek? Hij zag zijn liefde, zijn mededogen, zijn poging om hem te helpen, maar hij voelde ook dat er meer aan de hand was; hij kon maar niet achterhalen wat het was. Wat hij niet kon doorgronden, is J. Krishnamurti's vastklampen aan het idee van niet-vastklampen. Hij neemt het nog steeds heel serieus.

Mijn sannyas is iets onserieus; het is echt heel luchthartig. Het wordt gegeven in liefde en lachen en het wordt ontvangen in liefde en lachen. Het is niet het oude idee van sannyas – van serieuze mensen, anti-leven, anti-liefde, die de wereld proberen te ontvluchten. Het is helemaal niet escapistisch. Integendeel, ik leer mijn mensen om IN de wereld te ZIJN – en zo volledig mogelijk, zo hartstochtelijk mogelijk en zo intens mogelijk.

Maar Krishnamurti heeft zijn hele lange leven een wond met zich meedragen. Hij is door theosofen opgevoed en vanaf zijn vroege kindertijd kreeg hij duizend-en-één regels aangeleerd, omdat ze hem opvoedden met een bepaald idee: dat hij de Wereldleraar zou worden, dat hij de nieuwe Christus zou worden, de Messias, dat de wereld door hem verlost zou worden – hij is geen gewoon mens.

Ze waren hem aan het voorbereiden om een voertuig te zijn, zodat God in hem kon neerdalen en hij een spreekbuis voor God kon worden. Natuurlijk was er daarvoor enorm veel discipline nodig en werd hij bijna gemarteld.

Het waren twee broers, Krishnamurti en Nityananda; ze werden allebei voorbereid. Nityananda overleed – en volgens mij is hij gestorven door te veel discipline: vasten, yoga en al die occulte en esoterische processen die ze moesten doorlopen.

Ze waren nog heel jong, heel kwetsbaar. Krishnamurti was pas negen jaar oud. Ze moesten vroeg opstaan, om drie uur 's ochtends, en dan begon de training. En de man die de leiding had, Leadbeater, was een harde leermeester. Hij was niet alleen een harde leermeester, hij was ook homoseksueel. En het is een bekend feit dat zijn interesse in kleine kinderen in wezen seksueel was. Hij is ook in zeer compromitterende houdingen met Krishnamurti aangetroffen!

Die wonden zijn gebleven. Krishnamurti kan het Leadbeater niet vergeven. Er is een halve eeuw voorbijgegaan, of meer; Leadbeater is dood, de hele theosofische beweging is dood, maar die littekens van meester-leerling relatie, van training, overgave, gehoorzaamheid, hebben Krishnamurti nog niet losgelaten. Ze zijn met het verstrijken van de tijd heel subtiel geworden. Al bijna vijftig jaar vecht hij tegen spoken die niet meer bestaan. Hij blijft in de lucht boksen met spoken die geen bestaan meer hebben.

Mijn sannyas en mijn bestaan zijn zo nieuw voor hem dat hij het niet kan bevatten – hij heeft geen enkele moeite gedaan om er iets van te begrijpen. Anderhalf uur lang bleef hij op Amrito inhameren: 'Dit is het gevaarlijkste wat je ooit hebt gedaan. Word nooit de leerling van iemand Klamp je niet vast aan een meester!'

Amrito herinnerde hem er verschillende keren beleefd aan: 'Ik klamp me aan niemand vast. En mijn meester is geen voorstander van vastklampen: hij geeft ons totale vrijheid. Het is uit vrijheid dat we bij hem zijn, en zodra we besluiten om niet meer bij hem te zijn... creëert hij daar geen enkel schuldgevoel over.'

Hij wil maar niet luisteren. Hij kan dit nieuwe fenomeen niet begrijpen: een nieuw soort relatie tussen de meester en de discipel, een relatie die geen enkele vorm van afhankelijkheid inhoudt. Jullie klampen je niet aan mij vast, jullie zijn niet door mij geknecht. Wat ik hier probeer te doen, is jullie te helpen om vrij te zijn, volledig vrij. Ik ben onderdeel van die vrijheid. Jullie moeten vrij zijn van alles, en ik ben onderdeel van dat alles.

En als jullie nog steeds bij mij zijn, is dat niet omdat jullie afhankelijk van mij zijn; het is omdat jullie dankbaar zijn voor zo'n vrijheid. Wie zou er niet houden van een relatie die in wezen geworteld is in vrijheid?

Een relatie wordt lelijk wanneer ze je niet toestaat vrij te zijn, wanneer ze je opsluit, wanneer ze je vleugels afsnijdt, wanneer ze je ziel ketent, wanneer ze je niet toestaat jezelf te zijn. Ik leg je geen enkele regel op, ik dring je geen enkele discipline op. Mijn enige boodschap is er een van liefde, vrijheid en bewustzijn.

Maar Krishnamurti was volkomen doof. Amrito schrijft me dat 'ik met hoofdpijn weer naar buiten kwam'. Dat is logisch – Krishnamurti lijdt zelf aan hoofdpijn! Al vijftig jaar lang lijdt hij onafgebroken aan hoofdpijn, zware hoofdpijn, niet alledaags; dagenlang houdt het aan. Soms wordt het zo heftig dat hij met zijn hoofd tegen de muur wil bonken!

En dat komt omdat hij alles heeft losgelaten – zoals jij zegt, Virago – maar nu is er een nieuwe gehechtheid in hem ontstaan, de gehechtheid aan onthechting, het vastklampen aan niet-vastklampen. Hij heeft de staat van no-mind bereikt, maar hij is niet in staat geweest dat IDEE van no-mind los te laten.

En het idee van no-mind laten vallen en vervolgens gehecht raken aan het niet-no-mind zal niet helpen. Het is hetzelfde spelletje! Het wordt steeds subtieler, en hoe subtieler het is, hoe gevaarlijker, omdat je het niet zult kunnen zien. Het zal zo diep in je gaan zitten dat je bewustzijn het niet zal kunnen bereiken. Het zal je bron zelf vergiftigen.

Je zegt tegen mij: *Ik heb al mijn gehechtheden losgelaten...*

Wie heeft tegen je gezegd dat je al je gehechtheden moest loslaten? De vicieuze cirkel begint daar, bij het loslaten. Dan raak je gehecht aan het idee van loslaten. Dan ontstaat er een nieuw ego: 'Ik heb alle gehechtheden losgelaten.' En plotseling zie je, en het IS GOED dat je dat ziet, dat 'nu raak ik gehecht aan dit idee. Wat moet ik nu doen?'

Je kunt zelfs DIT idee loslaten, en dan zul je je nog gelukkiger voelen, nog trotser. 'Kijk!', zul je jezelf bedanken: 'Virago, zie je wel! Je hebt het wonder verricht. Je hebt zelfs het idee van onthechting losgelaten.' Maar nu is het weer via de achterdeur binnengekomen.

Je vraagt me: *Hoe moeten we deze vicieuze cirkel doorbreken?*

Waarom zou je er überhaupt aan beginnen? Ik zeg je niet dat je gehechtheden moet loslaten, ik zeg je dat je ze gewoon moet begrijpen. Dat is genoeg. Kijk gewoon wat je gehechtheden zijn, zonder te proberen ze los te laten, zonder oordeel, zonder te evalueren. Kijk gewoon wat ze zijn. Wat ze ook zijn, ze zijn er. Wat kun je doen? -- Net zoals je ogen en handen en benen en een bepaalde kleur haar en huid hebt, zo zijn je gehechtheden er.

Accepteer ze! In die acceptatie begint de revolutie. Zodra je je gehechtheden accepteert en ze begint te begrijpen, zonder het idee om ze los te laten... Onthoud: als er achter je begrip het idee schuilgaat om ze los te laten, kan je begrip niet diepgaand en totaal zijn; dat idee zal een belemmering vormen. Waarom zou je gehechtheden loslaten? God heeft de gehechtheid aan zijn wereld niet losgelaten – waarom zou jij je gehechtheden aan de wereld loslaten?

Ik heb in mijn leven nog nooit één gehechtheid losgelaten. Ik heb ze helemaal doorgrond, en door ze helemaal te doorgronden gebeurt het wonder: plotseling merk je dat de gehechtheden niet langer bindend zijn. Ze zijn er nog wel, maar zo ver weg als de horizon, en net zo onbestaand als de horizon. Ze binden je niet langer. Je kunt in de wereld LEVEN en toch ben je niet VAN de wereld.

En dat is mijn hele visie op sannyas. Wees een lotusblad: in het meer en toch onberoerd door het water. Dan is er geen vicieuze cirkel. Jij creëert de vicieuze cirkel, en dan vraag je hoe je die kunt overstijgen. En elke poging om die te overstijgen zal hem keer op keer opnieuw creëren.

Mijn bescheiden suggestie is: begin alsjeblieft niet aan dat stomme gedoe! Het is beter om er niet aan te beginnen. Als je er eenmaal aan begint, is het bijna onmogelijk om er vanaf te komen.

Osho: Theologia Mystica #2 vraag 2